

ОТЧЕТ

ЗА: ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА МЕРКИТЕ, ЗАЛОЖЕНИ В НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ (2008-2010 Г.) И В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ (2008-2010 Г.) СЪГЛАСНО РМС №416 ОТ 18.06.2007 Г., ЗА ПЕРИОДА М. АПРИЛ – М. ЮНИ 2009 Г.

Съгласно РМС № 416 от 18.06.2007 г., предоставям на Вашето внимание отчет относно изпълнението на мерките, заложи в Националната програма за реформи на Република България (2008-2010 г.) и в Плана за действие по Националната програма за реформи на Република България (2008-2010 г.) за периода април - юни 2009 г.

Настоящият отчет представлява обобщение на информацията, предоставена от министерствата и ведомствата, участващи в подготовката на Националната програма за реформи (НПР) и докладите към нея. Той е подготвен от Изпълнителната агенция за икономически анализи и прогнози в изпълнение на гореспоменатото Решение № 416 на Министерския съвет въз основа на информацията, предоставена от следните институции: дирекция „Стратегическо планиране и управление” на Министерския съвет, Министерството на финансите, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на икономиката и енергетиката, Министерството на здравеопазването, Министерството на държавната администрация и административната реформа, Министерството на образованието и науката, Министерството на земеделието и храните, Държавната агенция за информационни технологии и съобщения, Държавната комисия по енергийно и водно регулиране, Комисията за защита на конкуренцията, Комисията за регулиране на съобщенията, Агенцията по вписванията и Националния статистически институт.

Планът за действие по Националната програма за реформи на Република България (2008-2010 г.), одобрен с Решение № 658 на Министерския съвет от 27.10.2008 г., съдържа 143 мерки (100 индивидуални мерки и 11 мерки с по-общ характер, по които има 43 под-мерки) в отговор на четирите специфични препоръки и пет области, изискващи допълнително внимание, дефинирани от страна на Европейската комисия по отношение на България в Стратегическия доклад от декември 2007 г., а именно:

- Ускорено допълнително подобряване на административния капацитет, особено в ключовите области на държавно управление, включително регулаторните органи и съдебната система;
- Мерки за ограничаване на дефицита по текущата сметка и високите темпове на инфлация;
- Предприемане на нови мерки и бързо прилагане на вече приетите мерки и действия за подобряване на бизнес средата чрез намаляване на бюрократичните пречки при стартирането или прекратяването на определена икономическа дейност (в частност за МСП и нововъзникващите фирми), с което да се подпомогне борбата срещу корупцията;

- Повишаване качеството на работната сила и заетостта чрез подобряване ефективността и ефикасността на активните политики на пазара на труда и по-нататъшни реформи в сферата на образованието, насочени към изграждане на умения, отговарящи на търсенето на пазара на труда и намаляване на ранното напускане на училище;
- Допълнителни мерки за осигуряване на дългосрочната стабилност на публичните финанси, в частност по отношение на потенциалните рискове, свързани с адекватността и устойчивостта на пенсиите;
- Осигуряване на необходимите предпоставки за силна конкуренция в мрежовите индустрии;
- Изготвяне на интегрирана политика за обществения сектор в областта на НИРД и иновации, с цел реформиране на публичната система за НИРД, преминаване от публично финансирани НИРД (базирани върху обща стойност за разходи за НИРД към БВП към 2010г.) към по-конкурентно финансиране, фокусирано върху ключови приоритети;
- Мерки срещу скритата заетост чрез засилване на институционалния капацитет за провеждане на проверки и осигуряване изпълнението на законите; и
- Завършване на стратегията за учене през целия живот и повишаване на участието в нея.

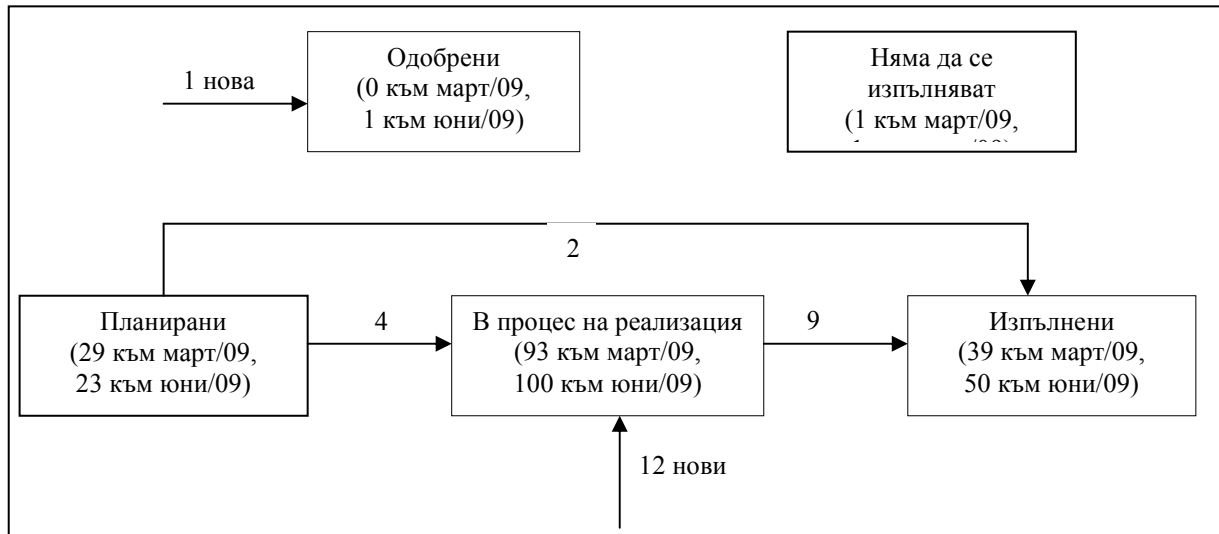
В допълнение, Планът за действие по Националната програма за реформи на Република България (2008-2010 г.) съдържа и 4 мерки, свързани с приоритета за изграждане на инфраструктура, вкл. в областта на ИКТ.

Приемайки тези препоръки като основа за актуализацията на Национална програма за реформи за периода на новия цикъл (2008-2010 г.), правителството прегрупира приоритетите от своята първа програма, а именно: водещия приоритет за подобряване на институционалния капацитет, както и основните приоритети за поддържане на макроикономическа стабилност, модернизация и развитие на инфраструктурата, подобряване на бизнес средата, подобряване качеството на човешкия капитал и активиране на предлагането на труд, както и приоритетните действия съгласно пролетния Европейски съвет от 2006 г. (инвестиции в знания и иновации, стимулиране на МСП и предприемачеството, повишаване на възможностите за заетост на приоритетните категории и реформиране на енергийния пазар), така че да адресира специфичните препоръки и области, изискващи особено внимание.

По този начин, при приемането му през есента на 2008 г., Планът за действие по Националната програма за реформи на Република България (2008-2010 г.) съдържа общо 147 мерки (включително 43 под-мерки по 11 мерки от по-общ характер). От тях, 94 са били в процес на реализация, 44 - планирани, 1 - одобрена и 8 - изпълнени.

Към края на януари 2009 г. броят на мерките нараства с 10 до 157, а към края на март 2009 г. са включени още 5 нови мерки.

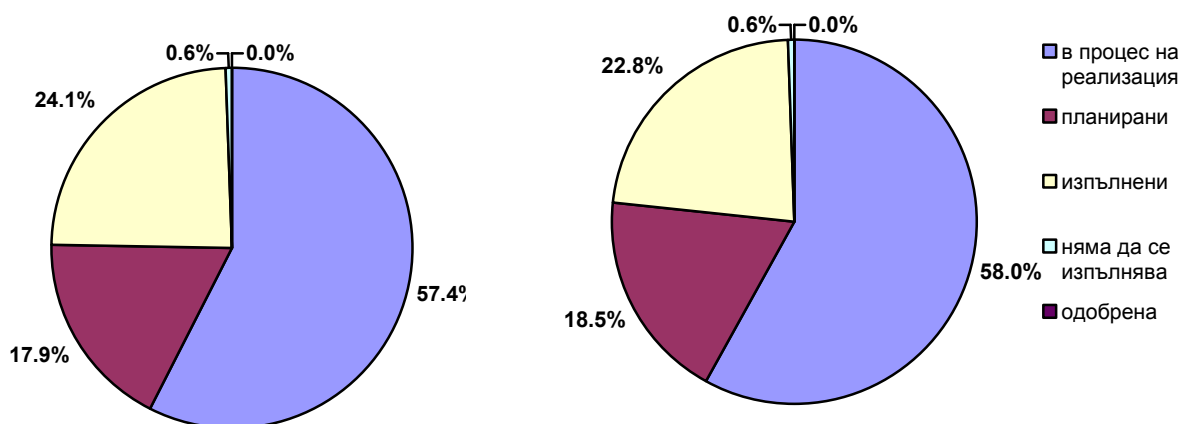
Схематично представяне на изпълнението на мерките по статус към края на месец юни 2009 г.

Към края на месец юни 2009 г. са включени 13 нови мерки, в резултат на което общият им брой е нараснал на 175. От тях, 100 са в процес на изпълнение, 23 са планирани, 50 са изпълнени, а за една мярка изпълнението е спряно. От тринадесетте нови мерки, 12 са в процес на изпълнение и 1 е одобрена.

март 2009 г.

юни 2009 г.

В периода април-юни 2009 г. е стартирало изпълнението по 12 нови мерки:

- осем от тях са ориентирани към осъществяване на политика в областта на трудовата миграция и интеграцията, с цел осигуряване достъп до пазара на труда за граждани от трети държави съгласно целите на Европейския фонд за интеграция на граждани от трети държави (ЕИФ), както и за повишаване информираността и качеството на услугите по заетостта, предоставяни на български граждани и граждани на Общността относно правата им и възможностите за реализация на пазара на труда. Освен това е стартирало сключването на двустранни спогодби и обмен на писма за намерения за избягване на злоупотреби с вноски и права на социална сигурност и с недеklarирана заетост. Пет от тези мерки се изпълняват ежегодно и са финансирани в рамките на бюджета на МТСП, а три се финансират от ЕИФ.
- четири мерки са насочени към повишаване на успешната реализация на трудовия пазар на младите хора чрез улесняване на прехода от училище към работното място, подобряване качеството на образователните услуги, чрез изграждане на ефективна система за квалификация и кариерно развитие на преподавателите, създаване на условия за развитие на потенциала на всяко дете, пълноценна социална интеграция и последваща професионална реализация с акцент върху етническите малцинства и намаляване броя на отпадналите ученици.

Мерките се изпълняват за периода 2008-2010 г. и общият им бюджет възлиза на 20.65 млн. евро, предоставени в рамките на Европейския социален фонд (ЕСФ).

За същия период април-юни 2009 г. е одобрена и 1 нова мярка – „Схема за безвъзмездна финансова помощ „ИКТ в образованието“. Мярката ще бъде финансирана от ЕСФ, като за изпълнението ѝ са нужни 20 млн. евро.

През разглеждания период са изпълнени 9 мерки:

- Мярка 17 „Приключване на производствата, образувани по собствена инициатива на КЗК, свързани с евентуални нарушения на ЗЗК на пазарите на няколко основни групи хранителни стоки и на пазара на горива”;
- Мярка 34. „Провеждане на комуникационна кампания относно необходимостта от ограничаване темпа на нарастване на заплатите”;
- Мярка 40 „Изготвяне на списък на административни режими, съвместно с бизнеса, които създават най-голяма административна тежест”;
- Мярка 42 „Извършване на 7 предварителни и 7 последващи оценки на въздействие на нормативни актове”;
- Мярка 48 „Разработване на методика за определяне на тарифите за таксите за административните услуги”;
- Мярка 55 „Създаване на публичен електронен регистър на решенията на КЗК и възможност за електронно подаване на документи в КЗК”;
- Мярка 64.4. „Намаляване от 18 на 12 месеца на периода, в които безработните лица в трудоспособна възраст имат достъп до социални помощи от 1 юли 2008г.”;
- Мярка 65.6 „Развитие на пилотния модел за валидиране на компетентности, придобити при неформално и самостоятелно учене”;
- Мярка 68 „Одобряване на българска “пътека” за достигане на по-голяма гъвкавост и сигурност (Flexicurity)”.
- Мярка 69.1. „Приоритетно насочване на по-голям финансов ресурс към общини с равнище на безработица над средното за страната при разпределението на средствата по най-мощната програма на пазара на труда “От социални помощи към осигуряване на заетост” е изпълнена за 2009 г.

Следва да се бъде преосмислена ефективността на мярката като се прецени дали тя реално допринася за преодоляване зависимостта от социално подпомагане и за осигуряване на съществен ресурс за икономическо развитие, като се отчита и реалният интерес на целевата група към програмата.

По отношение на времевия график за изпълнение на мерките, **забавяне се наблюдава при следните мерки:**

- Мярка 13 „Извършване на независим външен преглед на организацията в ключови звена, отговарящи за разработването и прилагането на политики за преодоляване на най-значимите предизвикателства пред България” - срокът за изпълнение е бил декември 2008 г.;
- Мярка 39 „Премахване и облекчаване на административни режими” - срокът за изпълнение е бил декември 2008 г. Въпреки това, трябва да се отбележи, че освен дефинираните в Програмата за по-добро регулиране режими, които следва да бъдат премахнати или облекчени, в рамките на една година след приемането на Програмата Министерският съвет е премахнал и облекчил общо 25 режима – 10 в изпълнение на Програмата и още 15 извън нея, от които 3 са премахнати и 12 са облекчени.

- Мярка 44 „Удължаване на срока за консултации със заинтересованите страни на 30 дни” – срокът за изпълнение е бил м. декември 2008 г.;
- Мярка 46 „Изготвяне на нов Закон за нормативните актове. В концепцията се разглеждат няколко вида оценка на въздействието на законодателството” – срокът за изпълнение е бил март 2009 г.;
- Мярка 49 „Правителството ще разгледа възможностите за оказване на административен натиск на местните власти по отношение на режимите на общинско ниво” – срокът за изпълнение е бил април 2009 г.;
- Мярка 51 „Стартиране на административния регистър” – срокът за изпълнение е бил декември 2008 г.;
- Мярка 73 „Регламентиране на дейността на агенциите за временна заетост” - срокът за изпълнение е бил четвърто тримесечие на 2008 г.

За три четири мерки е **удължен срокът за тяхното изпълнение** спрямо първоначално заложения, а именно:

- Грантова схема за обновяване на оборудването за приложни цели в изследователски организации (Проектни предложения, свързани с Европейската изследователска инфраструктура ще бъдат приоритизирани в процеса на подбор);
- Грантова схема за подготовка на техническа документация за изграждане на технологични паркове;

В контекста на новата финансова ситуация тези две грантови схеми следва да бъдат преразгледани.

- Модернизация и интегриране на Българската изследователско образователна мрежа.

За още 1 мярка с **изтекъл срок не е получена информация** от компетентното ведомство:

- Мярка 60 „Изграждане и внедряване на електронни системи в работата на съдебната система: а) Система за съдебно изпълнение” - мярка от компетентност на МП като още към края на март 2009 г. е била със статус на **закъснение**.

Една от предвидените мерки, а именно Мярка 66.5 „Възлагане изпълнение на проекти по схема „Подпомагане и насърчаване на заетостта в браншове с недостиг на работна ръка”, **няма да се изпълнява предвид настъпилите промени на пазара на труда** в резултат от ефектите от глобалната финансова и икономическа криза върху българската икономика. Решение за това е взето от комитетата за наблюдение на ОП „Развитие на човешките ресурси”.

За 48% от мерките (84 от 175 мерки) е предоставена конкретна информация относно тяхното финансиране. Липсата на такава информация за останалите мерки е недостатък дотолкова, доколкото не позволява да се докаже истинския ангажимент на държавата към прилагането на въпросните мерки и действия. В тази връзка е необходимо да се подобри административният капацитет за остойностяване на мерките, както и на тяхното въздействие върху икономиката. Това би било от голяма полза за дефинирането на значението и определянето на ефектите от мерките, като последното би имало решаващо значение при оценка на адекватността на

предложените мерки спрямо търсените ефекти. Положително развитие е, че за разлика от предходни периоди, за повечето мерки е предоставена информация относно значението и желаните ефекти от прилагането на дадената мярка.

Въз основа на предоставените данни от компетентните министерства и ведомства може да се направи изводът, че като цяло изпълнението на мерките и действията по Националната програма за реформи **протича съгласно предварителния график, с изключение на:**

- **7 случая, в които се наблюдава забавяне на изпълнението;**
- **3 мерки, за които срокът за изпълнение спрямо първоначално определения е удължен и**
- **1 мярка, за чието актуално състояние на изпълнение не е предоставена информация от компетентното ведомство.**

С оглед своевременното отчитане на общия напредък по изпълнението на НПР съгласно РМС № 416 от 18.06.2007 г., следва да се обърне внимание върху необходимостта от спазването на сроковете за предоставяне на отчетите от страна на всички министерства и ведомства.

**ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ:**

(С. ДЯНКОВ)

Изготвил:

/Десислава Велинова, началник отдел „СПЕС“, дирекция ИПЕСМС, АИАП/

Съгласувано с:

/Маринела Петрова, директор дирекция ИПЕСМС, АИАП/

/Калоян Ганев, изпълнителен директор АИАП/

/Ана Михайлова, заместник-министър на финансите/